TAHAP KOMPETENSI GURU BAHASA ARAB DI SABK DI MALAYSIA: SATU TINJAUAN AWAL

[1]Awatif Abdul Rahman, [1]Mohd Shafie Zulkifli, [1]Muhammad Hashimee, [2]Ainon Wazir & [2]Muafah Sayed
awatif@kuis.edu.my
[1]Kolej Universiti Islam Antarabangsa Selangor, KUIS
[2]IPG Kampus Pendidikan Islam, Selangor

ABSTRAK

Kompetensi boleh ditakrifkan sebagai kemahiran generik, kemahiran asas, kemahiran utama, dan kemahiran personal yang merujuk kepada pengetahuan dan kemahiran serta sikap yang menjadi asas kepada tugasan atau prestasi kerja yang dipertanggungjawabkan merentasi semua bidang. Dalam senario pendidikan Malaysia, gelombang pertama Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013-2025, memberi fokus kepada meningkatkan standard profesionalisme guru, iaitu berdasarkan Standard Guru Malaysia (SGM). Dalam konteks guru Bahasa Arab, kompetensi yang paling penting adalah penguasaan bahasa. Ini selaras dengan aspirasi sistem pendidikan Malaysia, iaitu setiap murid dapat menguasai kemahiran dwibahasa (Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013-2025). Oleh itu, objektif kajian ini adalah mengenalpasti tahap kompetensi Bahasa guru Bahasa Arab ,menilai dan seterusnya mendapatkan standard kompetensi guru Bahasa Arab yang dikehendaki. Kajian berbentuk kualitatif melalui instrumen satu set soalan ujian kompetensi guru Bahasa Arab yang dibangunkan dengan merujuk kepada kriteria guru Bahasa Arab yang telah dikeluarkan dan digunapakai oleh *National Center for Assessment in Higher Education, Saudi Arabia* sebagai konstruk soalan ujian kompetensi.Oleh itu, tinjauan awal ini diharap dapat menemui dapatan yang sesuai dengan tahap kompetensi guru Bahasa Arab di SABK khususnya kerana mereka bertanggungjawab melaksanakan kurikulum baru yang dikenali sebagai Kurikulum Bersepadu Dini (KBD) di SABK seluruh Malaysia yang diperkenalkan pada tahun 2015.

Kata kunci: Kompetensi, Guru Bahasa Arab, SABK, Malaysia.

1.0 PENGENALAN

Perlambakan pengambilan pekerja tidak kompeten menjadi kembimbangan pada hari ini. Kesan pengambilan ini sekaligus memberi impak yang negatif dalam pembangunan negara. Kompeten dalam kalangan pekerja boleh dilihat dalam pelbagai bentuk sebagai contoh insiden maut sewaktu ditempat pembinaan seringkali dikaitkan dengan kontraktor yang tidak kompeten yang gagal menjalankan kerja dengan selamat sehingga melibatkan kehilangan nyawa.

Kompetensi merupakan satu aspek yang penting untuk mengukur tahap kecekapan dan kemahiran dalam pekerjaan yang dilakukan. Bagi menghasilkan satu kualiti kerja yang sempurna kemahiran dan kecekapan seseorang itu perlu diambil kira agar pekerja dapat bertindak dan berfikir dengan cara yang betul sebelum melakukan sesuatu kerja. Gerak kerja seorang yang kompeten akan mempengaruhi perkembangan kerjaya sekaligus meningkatkan kualiti kerja dari sudut komunikasi, minat, kemahiran, pengetahuan, pengalaman dan karakter personal seseorang. Selari dengan perkembangan semasa, kerajaan Malaysia tidak terlepas dalam meletakkan garis panduan dalam setiap bidang untuk menghasilkan pekerja yang kompeten dalam setiap gerak kerja berdasarkan Piawaian Kompetensi Kebangsaan Praktis Kerja Sosial di Malaysia. Terdapat sepuluh bentuk piawaian kompetensi praktis kerja sosial yang diamalkan di Malaysia, enam daripadanya merupakan generik manakala selebihnya merupakan bentuk spesifik.

Hal ini tidak terlepas kepada sistem pendidikan di Malaysia khususnya guru. Cabaran dalam sektor pendidikan Malaysia pada hari ini semakin mencabar. Guru bukan hanya berperanan dalam menyampaikan ilmu pengetahuan dan kemahiran kepada pelajar malah guru turut diberikan tangunggjawab untuk menghidupkan minat, bakat serta kebolehan pelajar.

Dokumen Standard Guru Malaysia (SGM) adalah sebagai rujukan dan panduan untuk memperkasa dan melestarikan guru berkualiti. SGM telah menggariskan kompetensi profesional perguruan atau piawaian yang patut dicapai guru dan keperluan yang patut disediakan agensi dan institusi latihan perguruan bagi membantu mereka mencapai tahap kompetensi ditetapkan (Unit Perancang Ekonomi, 2010). Keutamaan dalam polisi transformasi pendidikan perlu disusun berasaskan persetujuan umum dalam kalangan sarjana bahawa kualiti guru adalah faktor yang paling berkesan dalam kejayaan pelajar. Kajian yang dilakukan oleh (Zamri Ariffin 2014) berfokus kepada kualiti guru bahasa Arab dalam konteks Malaysia dengan menyatakan bahawa sekiranya suatu transformasi dalam pendidikan bahasa Arab hendak dimulakan di Malaysia,

maka fokus utama ialah membina dan menyediakan guru yang berkualiti sekaligus mampu mendepani cabaran pendidikan semasa**.** Namun, sehingga kini garis panduan dan rujukan standard dan seragam bagi mengukur tahap kompetensi guru bahasa Arab secara khusus belum didapati dan dihasilkan mengikut piawaian yang ditetapkan.

Manakala menurut Noorshamshinar et. al(2017); kajian beliau berfokus kepada kompetensi guru bahasa Arab dalam pengajaran dan pembelajaran di sekolah rendah Kementerian Pendidikan Malaysia menegaskan bahawa kompetensi guru merupakan faktor yang penting bagi menjayakan segala matlamat pendidikan yang ditetapkan oleh KPM. Kajian menitikberatkan kompetensi umum dan memfokuskan kepada pembelajaran dan pengajaran bahasa Arab. Untuk menjadi seorang guru bahasa Arab yang berkompeten, guru tersebut perlulah menguasai segala aspek dan ciri-ciri pedagogi, kurikulum, penilaian, profesionalisme dan bahasa.

Perbincangan mengenai guru bahasa Arab yang berkualiti (Nazri Atoh et.al 2014) mendapati bahawa antara ciri-ciri professional seorang guru ialah opsyen pengajian guru mestilah bahasa Arab, guru mestilah mempunyai pendidikan tentang perguruan, atau sekurang-kurangnya pernah berpraktikum di sekolah. Selain daripada itu, medium penyampaian P&P mestilah 80% dalam bahasa Arab, serta pembelajaran dan pengajaran yang menarik dan berkesan serta cakna dengan persekitaran pembelajaran juga merupakan ciri guru bahasa Arab yang berkualiti.

Kajian yang dijalankan oleh Maimun Aqsha Lubis et.al (2014) berfokus kepada pelaksanaan pengajaran dan pembelajaran Bahasa Arab dalam Kurikulum Bu'uth Al-Azhar di Sekolah Agama Bantuan Kerajaan (SABK). Antara salah satu daripada objektif kajian adalah mengenal pasti amalan pengajaran guru bahasa Arab di SABK menunjukkan wujudnya amalan pelaksanaan P&P bahasa Arab di dalam bilik darjah dari perspektif pelajar. Mereka memberi pandangan yang positif terhadap amalan pelaksanaan P&P bahasa Arab di dalam bilik darjah.

Sekitar tahun 2015, Kurikulum Bersepadu Dini (KBD) telah diperkenalkan oleh KPM, LEPAI dan Jabatan Yayasan Agama berdasarkan kurikulum agama-arab. Dasar ini telah dilaksanakan di sekolah-sekolah agama di Malaysia termasuk Sekolah Agama Bantuan Kerajaan, Sekolah Agama Negeri dan Sekolah Agama Rakyat. Subjek yang merangkumi Kurikulum

Bersepadu Dini adalah *Usul al-Din, Al-Syariah, Al-Lughah al- Arabiah al-Mu'asirah, Manahi al-Ulum al-Islamiyah dan Al- Adab wa al- Balaghah.*

Berdasarkan bukti sebahagian kajian-kajian yang telah dijalankan menunjukkan permasalahan dalam konteks pengajaran dan pembelajaran bahasa Arab masih lagi perlu kepada kajian yang berterusan. Pelbagai dimensi kajian telah dijalankan dengan terarah dan dinamik bagi mencapai dapatan yang memberi impak kepada pelbagai pihak. Justeru,pengkaji mengambil inisiatif mengkaji tahap kompetensi guru bahasa Arab di SABK di Malaysia sebagai melengkapi kajian-kajian sebelum ini. Hal ini kerana, pelaksanaan P&P bahasa Arab melibatkan pelbagai dimensi antaranya; melihat kepada kecekapan guru dalam memindahkan ilmu ke arah kemenjadian pelajar. Walau apa dan bagaimana kajian itu dijalankan bertitik tolak kepada permasalahan dan isu-isu yang timbul ke arah penambahbaikan bagi memenuhi dan menyokong arus transformasi pendidikan negara.

2.0 PERNYATAAN MASALAH

Kebolehan dan kemahiran guru dalam Pengajaran dan Pembelajaran (PdP) sering dikaitkan sebagai indikator kompetensi dalam menentukan keputusan peperiksaan murid. Standard Guru Malaysia (SGM) telah meletakkan panduan sebagai kayu ukur kepada tahap kompetensi profesional perguruan yang perlu dicapai oleh guru di Malaysia. Kebelakangan ini Kementerian Pelajaran Malaysia telah meletakkan beberapa syarat dalam melantik graduan universiti sebagai guru di Malaysia dengan sekurang-kurangnya mempunyai diploma dalam bidang pendidikan. Namun begitu, terdapat segelintir pentadbiran sekolah yang tidak cakna akan syarat yang telah ditetapkan oleh Kemeterian Pelajaran Malaysia. impak daripada tindakan itu menjadi salah satu punca kepada guru yang tidak kompeten dalam mengajar.

Selari dengan perkembangan pendidikan semasa, subjek bahasa Arab turut menjadi topik perbahasan dalam menilai tahap kompetensi seorang guru. Noorshamshinar et. al (2007) meletakkan lima aspek utama yang perlu dikuasai oleh seorang guru bahasa Arab untuk dinilai sebagai guru kompeten dalam bidang pembelajaran yang diajar. Aspek tersebut adalah pedagogi, kurikulum, penilaian, profesionalisme dan bahasa. Nurul Huda (2004) mendapati guru dan pelajar sering mengeluh mengenai kesukaran ilmu nahu sama ada dari peringkat sekolah rendah sehingga ke peringkat universiti. Bahkan masalah ini ternyata bukan masalah yang baru kerana

pada zaman Al- Khalili bin Farhidi telah berlaku percampuran antara bahasa baku dan bahasa pasar. Kesukaran dalam mempelajari subjek Nahu hakikatnya bukan disebabkan oleh subjek tersebut akan tetapi ia sering dikaitkan dengan teknik pembelajaran yang tidak sesuai dalam menarik minat pelajar. (Persepsi Guru-guru Program Khas Pensiswazahan Guru (PKPG) Bahasa Arab MPI UIAM terhadap ilmu Nahu, Nurul Huda Hassan, UKM, 2004).

Perkara ini menjadi satu kebimbangan bagi bidang pendidikan kerana setiap tahun institusi pendidikan tinggi akan menghasilkan graduan yang akan diserap sebagai tenaga pengajar di peringkat sekolah dan IPT. Oleh yang demikian, kompetensi merupakan satu aspek penting yang perlu dicapai oleh seorang guru bahasa Arab untuk mencapai objektif pembelajaran bahasa Arab dan Standard Guru Malaysia

3.0 KAJIAN LITERATUR

Dalam konteks pendidikan, kompetensi merupakan suatu ukuran yang ditetapkan bagi seseorang guru dalam menguasai pelbagai peringkat kompetensi yang diperlukan untuk memenuhi aspirasi pelajar dan masyarakat. Guru merupakan tunjang kepada sistem pendidikan. Guru juga adalah pelaksana segala dasar dan matlamat kurikulum. Tanpa penglibatan dan sokongan guru, segala perancangan pendidikan yang telah disediakan tidak dapat dilaksanakan secara sempurna. Perkembangan pendidikan bahasa Arab juga memerlukan kualiti pengajaran guru kerana keperluan semasa dalam sektor pendidikan semakin hari semakin berkembang selari dengan teknologi. Guru dan pengajaran yang berkesan sangat penting untuk mendapatkan pembelajaran yang baik (Noor Hisham Md Nawi, 2011). Manakala menurut Awang Had (1998), satu teori lazim dalam pendidikan ialah kualiti guru terletak pada kompetensi guru dan guru pula menentukan kualiti dan pencapaian murid dalam pembelajaran. Begitu juga kenyataan yang dikeluarkan oleh KPM, 2006 yang menunjukkan bahawa hanya mereka yang mempunyai kualiti, ketrampilan, kewibawaan, kelayakan, minat, iltizam dan berjiwa pendidik layak menjadi guru. Justeru, Noorshamshinar (2017) menyatakan terdapat lima domain kompetensi sebagai keperluan kepada guru-guru bahasa Arab iaitu pedagogi,kurikulum, penilaian, profesionalisme dan bahasa. Aspek-aspek dan ciri-ciri yang terdapat dalam setiap kompetensi tersebut mampu menjadi kayu ukur penentuan tahap kebolehan, keupayaan dan kecekapan seseorang guru bahasa Arab.

Instrumen pengukuran khusus bagi guru bahasa Arab masih lagi menggunapakai instumen umum. Maka, Zamri Ariffin (2014) dalam kajiannya mencadangkan dimensi untuk pengukuran guru bahasa Arab di Malaysia juga melibatkan penglibatan beberapa dimensi secara serentak. Dimensi tersebut ialah dimensi kelayakan guru, dimensi karakter guru, dimensi amalan guru dan dimensi output pelajar. Pengukuran kualiti guru bahasa Arab hendaklah melibatkan keempat dimensi ini secara bersama. Dengan gabungan empat (4) dimensi ini, pengukuran kualiti guru bahasa Arab telah menggunapakai kedua-dua konsep *good teacher* dan *affective teacher*. Sudut penilaian guru yang baik dicerap samada dari sudut pengetahuannya, latihan perguruan yang diterima, sijil-sijil yang diperolehi, kelakuannya, amalan pengajaran dan lain lain aspek yang berkaitan langsung dengannya. Dalam erti kata yang mudah, guru bahasa Arab yang berkualiti tinggi ialah guru yang mempunyai kelengkapan diri dalam bidang pengajaran. Manakala *affective teacher*. Merujuk kepada kesan dalam pengajaran seringkali merujuk kepada perubahan yang berlaku kepada pelajar yang dianggap sebagai sasaran sesebuah pendidikan. Dalam konteks ini, guru bahasa Arab yang berkualiti tinggi ialah guru yang berkemampuan mencorak peningkatan dalam pengetahuan atau kemahiran pelajar setelah melalui proses pembelajaran bahasa Arab bersamanya.

Program pendaftaran Sekolah Agama Rakyat (SAR) dan Sekolah Agama Negeri (SAN) merupakan satu usaha murni kerajaan untuk membantu dan memperkukuhkan sekolah-sekolah agama di Malaysia Keunikan sekolah agama bantuan kerajaan (SABK) adalah kerana konsep (SABK) iaitu sekolah tersebut perlu berdaftar dengan Kementerian Pelajaran Malaysia (KPM) dan ditadbir oleh KPM. Di samping itu, kurikulum agama negeri akan terus diguna pakai di sekolah tersebut. Hal ini selaras dengan tujuan pengenalan SABK, iaitu untuk mempertingkatkan kualiti pengurusan pentadbiran, kualiti pengajaran dan pembelajaran (P&P), kualiti pengurusan sumber manusia serta kualiti prasarana dan kemudahan. Ditinjau daripada aspek kurikulum, kebanyakan SAR menggunakan kurikulum Bu’uth al-Azhar atau dikenali sebagai Kurikulum al-Azhar atau Kurikulum Azhari. Selain itu, hampir semua sekolah yang berstatus SABK menggunapakai kurikulum KPM serta mengekalkan Kurikulum Bu’uth al Azhar. Kurikulum Bu’uth al-Azhar tersebut diambil secara langsung dari Universiti al-Azhar, Mesir. Kurikulum ini melibatkan komponen-komponen pengajian Islam dan bahasa Arab secara terasing seperti subjek Tafsir, Hadis, Fekah, Tauhid, Nahu, Nusus dan sebagainya yang menggunakan buku teks berbahasa Arab. Maka bertepatan dengan kajian yang dijalankan oleh Maimun Aqsha Lubis et.al (2014) berfokus kepada pelaksanaan pengajaran dan pembelajaran Bahasa Arab SABK

dicadangakan agar penguasaan bahasa Arab dalam kalangan pelajar harus dipertingkatkan untuk bersaing dengan sekolah-sekolah agama yang berprestasi tinggi. Sejajar dengan usaha kerajaan menjadikan SABK berada di dalam arus pendidikan perdana.

Secara kesimpulannya, tinjauan fakta dan dapatan kajian yang telah dijalankan sebelum ini berfokus kepada matlamat yang sama untuk melahirkan guru bahasa Arab yang berkompetensi. Tujahan dan pemilihan respondan kajian berbeza mengikut keperluan. Walaubagaimanapun, adalah diharapkan kajian-kajian yang telah dan bakal dijalankan oleh pengkaji dapat menghasilkan dapatan yang praktikal dan memberi impak terhadap pembangunan pendidikan bahasa Arab di Malaysia khususnya dan arus pendidikan perdana di Malaysia amnya.

4.0 METODOLOGI KAJIAN

Kajian ini menggunakan rekabentuk kuantitatif bagi tujuan melihat kompetensi guru-guru bahasa Arab di SABK. Data kajian dikumpulkan melalui soalan ujian kompetensi manakala dapatan dihurai secara deskriptif bagi menerangkan tahap kompetensi guru bahasa Arab di SABK di empat buah zon di Semenanjung Malaysia. Kesahan ini juga melihat kepada sejauh mana item yang dibina itu berupaya menguji apa yang perlu diuji berdasarkan obejktif dan matlmat kajian (Ghazali, D. & Sufean, H., 2016).

Dalam menentukan kesahan instrumen kajian, dua jenis kesahan instrumen telah digunakan iaitu kesahan muka dan kesahan kandungan. Beberapa orang pakar yang mempunyai kemahiran dan pengalaman yang luas dalam membina instrumen telah dipilih bagi menentukan kesahan berkenaan ketepatan penggunaan bahasa, ejaan dan sebagainya mengikut laras bahasa yang difahami responden kajian. Seterusnya, kesahan item-item yang terdapat di dalam instrumen juga turut di ambil kira. Item-tem dinilai dan dipastikan agar dapat mewakili semua konstruk yang telah ditetapkan dalam kajian ini. Dalam kajian ini, instrumen soalan ujian dinilai menggunakan *Alpha Cronbach* untuk menentukan nilai kebolehpercayaan kesemua item yang terdapat dalam konstruk kajian. Nilai *alpha* 0.65 – 0.95 memiliki kebolehpercayaan yang tinggi kerana menghampiri nilai *alpha* 1.00 manakala item yang memiliki nilai *alpha* $<$ 0.60 menunjukkan tahap kebolehpercayaan di tahap yang rendah. Dalam kajian ini, nilai *alpha* yang diperolehi bagi keseluruhan item dalam instrumen adalah = .945. Ini menunjukkan instrumen

memiliki kebolehpercayaan yang tinggi dan sesuai digunakan sebagai instrumen dalam kajian sebenar.

Kajian ini dijalankan dengan menggunakan instrumen soalan ujian yang dibangunkan oleh pengkaji berdasarkan kerangka *National Centre For Assessment in Higher Education.*Soalan ujian yang dibangunkan ini lebih menguji kepada tahap kompetensi professional guru kerana soalan ujian hanya berfokus kepada tatabahasa Arab bagi menilai kompetensi pengetahuan guru. Pemilihan soalan ujian yang dibangunkan berfokus kepada pengetahuan guru dalam tatabahasa adalah sebagai kunci kepada pengetahuan asas dan utama yang perlu dikuasai oleh guru bahasa Arab yang mengajar al-Arabiah al-Muasirah (LAM) di SABK.

5.0 RUMUSAN

Secara kesimpulannya, tinjauan awal daripada kajian ini mendapati kajian kompetensi dalam kalangan guru Bahasa Arab wajar diberi perhatian dan penelitian. Hal ini kerana kompetensi adalah satu standard umum yang digunapakai bagi mengukur kualiti kerja dalam semua bidang pekerjaan. Dalam dasar yang telah digariskan oleh Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013-2025 adalah memberi fokus kepada meningkatkan standard professionalisme guru berdasarkan Standard Guru Malaysia (SGM). Sejajar dengan pelaksanaan Kurikulum Bersepadu Dini (KBD) yang baharu diperkenalkan pada tahun 2015 di semua Sekolah Agama Bantuan Kerajaan(SABK), kajian ini diharap dapat menjadi kayu ukur bagi kompetensi dalam kalangan guru Bahasa Arab di SABK kerana keadaan guru Bahasa Arab di SABK datang daripada pelbagai latar belakang pendidikan dan kelulusan. Pelaksanaan kurikulum dan silibus di SABK juga dianggap unik dan mempunyai kelainan kerana masih menggunapakai silibus daripada Al-Azhar yang peratusan kandungan silibus berada pada aras Bahasa Arab yang berbeza dengan silibus di sekolah-sekolah aliran harian atau sekolah-sekolah di bawah kementerian.

Tumpuan pada guru-guru bahasa Arab di SABK kerana melihat kepada penumpuan peratus pelaksanaan dan penggunaan Bahasa Arab berada pada tahap maksimum. Hal ini selari dengan pembinaan silibus KBD yang dirangka bagi meningkatkan kualiti p&p bahasa Arab. Kajian ini mengukur tahap kompetensi professional guru Bahasa Arab dengan berfokus pada tahap bahasa dengan laras tatabahasa dalam kalangan guru sahaja. Kepentingan daripada kajian

kompetensi bahasa dalam kalangan guru bahasa Arab di SABK diharap dapat menjadi kayu ukur dan penanda aras bagi mengukur kompetensi guru-guru Bahasa Arab di Malaysia. Cadangan daripada kajian ini antaranya adalah; membina kerangka instrumen kompetensi guru bahasa Arab. Kerangka instrumen yang dihasilkan berpotensi untuk digunakan khusus bagi menentukan standard kompetensi guru bahasa Arab. Kerangka kompetensi guru bahasa Arab dapat digunapakai oleh pelbagai institusi seperti KPM, BPG,IPG ,IPT dan lain-lain penyedia latihan perguruan.

RUJUKAN

Awang Had Salleh. (1998). Latihan perguruan untuk sekolah berkesan. Pembentangan dalam Seminar JPPG 1998: Pendidikan Guru Untuk Sekolah Berkesan, Universiti Malaya.

Ghazali, D., & Sufean, H. (2016). Metodologi penyelidikan dalam pendidikan: Amalan dan analisis kajian. Kuala Lumpur: Universiti Malaya

Jabatan Pendidikan Islam dan Moral. (2002). Kertas dasar kurikulum semakan bahasa Arab komunikasi & bahasa Arab tinggi di sekolah menengah. Kuala Lumpur: Kementerian Pendidikan Malaysia.

Jabatan Pendidikan Islam dan Moral. (2007). Status terkini dan penyelarasan tugas Mengurus Sekolah Agama Bantuan Kerajaan. Kertas kerja Mesyuarat Penyelarasan Pengurusan Sekolah Agama Bantuan Kerajaan Antara Kementerian Pelajaran Malaysia Dan Pihak Berkuasa Agama Negeri. Hotel Quality, Kuala Lumpur. 15 Mei 2007.

Maimun Aqsha Lubis et. al(2014),Pelaksanaan Pengajaran dan Pembelajaran Bahasa Arab dalam Kurikulum Bu'uth Al-Azhar di Sekolah Agama Bantuan Kerajaan (SABK) Jurnal Pendidikan Malaysia 39(1)(2014): 51-61

Mohammed Sani Ibrahim. et.al. (2015). Strategi implementasi pelan pembangunan pendidikan Malaysia. Kuala Lumpur: Universiti Malaya.

Nazri Atoh et.al(2014), Guru Bahasa Arab Yang Berkualiti: Satu Tinjauan Awal, Prosiding Seminar Pengajaran & Pembelajaran Bahasa Arab 2014, ISBN 978-967-5478-78-9.

Noor Hisham Md Nawi. (2011). Pengajaran dan Pembelajaran; Penelitian Semula Konsep-konsep Asas Menurut Perspektif Gagasan Islamisasi Ilmu Moden. Kongres Pengajaran dan Pembelajaran, UKM

Noor Shamshinar binti Zakaria et.al(2017), Kompetensi Guru Bahasa Arab Dalam Pengajaran Dan Pembelajaran Di Sekolah Rendah Kementerian Pendidikan Malaysia,Prosiding Persidangan Antarabangsa Sains Sosial&Kemanusiaan(PASAK 2017),ISBN 978-967-0850-93-1,KUIS

Unit Perancang Ekonomi. (2010). Rancangan Malaysia Kesepuluh 2011-2015. Putrajaya

Zamri Arifin&Al Muslim Mustapa(2014), Kualiti Guru Bahasa Arab Dalam Konteks Malaysia: Menangani Persoalan Asas, Prosiding Seminar Pengajaran & Pembelajaran Bahasa Arab 2014, ISBN 978-967-5478-78-9